

ELTE

EGYETEMI KÖNYVTÁR ÉS LEVÉLTÁR
UNIVERSITY LIBRARY AND ARCHIVES

Ikt.sz.: ELTE/83/3 (2022); T-62
Pályázati azonosító: 208110/00016
Pályázati munkaszám: PH1514/21

Budapest, 2022. október 28.

SZAKMAI BESZÁMOLÓ AZ ELTE EGYETEMI KÖNYVTÁR ÉS LEVÉLTÁR „ELTE EKL LEVÉLTÁR ILLETÉKESSÉGI ÉS GYŰJTŐKÖRÉHEZ KAPCSOLÓDÓ SZAKKÖNYVTÁR ÁLLOMÁNYBŐVÍTÉSÉRE” C. PÁLYÁZATÁRÓL

Az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár 300.000 Ft támogatásban részesült a Könyvtárak és Levéltárak Kollégiuma 2021. november 12-ei ülésén hozott döntésének értelmében. Az elnyert pályázati pénzből olyan külföldi szakirodalmakat szereztünk be, amelyek kitekintést nyújtanak az egyetemi levéltárak és múzeumok európai és amerikai egyesült államokbeli kezeléséhez, gyűjteményéhez. Az irodalmak hasznos tanácsokat adnak a saját gyűjteményünk fejlesztéséhez és kezeléséhez, illetve a levéltártudomány angol nyelvű szakkifejezéseivel is megismertetnek. Mivel az egyetem történetéhez kapcsolódó tárgyi emlékeket is az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár gyűjti, amelyhez kapcsolódva az intézmény irányításával az ELTE-n most szerveződik az egyetemi örökségkoordináció, ennek kialakításához, irányításához is szükséges volt néhány nemzetközi irodalom beszerzése, tekintve, hogy hazánkban ilyen szervezet még nem működik. Ezek a kiadványok az egyetemi múzeumok, muzeális gyűjtemények kialakításával és működtetésével, a kulturális és egyetemi örökség elméleti meghatározásával, angol nyelvű szakszókészletével, illetve levéltári, múzeumi kiállítások szervezésével, készítésével foglalkoznak.

A megvásárolt kiadványok és rövid tartalmi ismertetésük:

Duranti, Luciana; Franks, Patricia C.: (ed.) *Encyclopedia of Archival Science*. Rowman & Littlefield Publishers, 2015. [Leltári szám 955.]

A kötetben betűrendben a legfontosabb levéltári fogalmak és azok részletes magyarázata olvasható. A több oldalas szócikkek végén megtalálhatók a kulcsszavak, a vonatkozó fogalmak listája, illetve egy részletes bibliográfia. A kötet az elektronikus iratkezeléssel megjelenő új fogalmakkal is megismertet. A szómagyarázatok alapján az angol kifejezések a magyar jelentésüknek megfeleltethetők, így a kötet szótárként is kiválóan használható.

Purcell, Aaron D.: *Academic Archives: Managing the New Generation of College and University Archives, Records and Special Collections*. 2012. [Leltári szám 958]

A kötet részletesen ismerteti az egyetemi könyvtárak és levéltárak történetét és gyűjteményeit, azokat a változásokat, amelyek az elmúlt években a digitális forradalomnak köszönhetően bekövetkeztek ezekben a gyűjteményekben, illetve azokat a feladatokat és kihívásokat, amelyek a jövőben várnak ezekre az intézményekre.

Theimer, Kate: Management: *Innovative Practices for Archives and Special Collections*. Rowman and Littlefield Publishers, 2014. [Leltári szám 956]

A kötetben a levéltárak vezetéséhez kapcsolódó hasznos tanácsok és ötletek találhatók egy-egy esettanulmányon keresztül. Tizenhárom jól bevált módszer leírása olvasható az ötlettől egészen a megvalósításig és a végső tanulságok levonásáig. A kötet ötleteket ad többek között a tudásátadás gyakorlatára, a hallgatói gyakorlatok megszervezésére, a belső lopások megakadályozására és felderítésére, a levéltárak és könyvtári kéziratgyűjtemények együttes kezelésére.

Delsalle, Paul: *A history of Archival Practice*. 2017. [Leltári szám 953]

A kötet a levéltárak és a levéltártudomány fejlődését követi nyomon az ókortól a 20. század végéig. A kötet önálló fejezetben mutatja be a Habsburg birodalom levéltári rendszerét, majd több fejezetet szentel a 19-20. századi levéltári vonatkozású törvényekre, illetve az ebben az időszakban épült levéltári épületekre.

Duranti, Luciana – Franks, Patricia: *Encyclopedia of Archival Writers, 1515-2015*. 2019. [Leltári szám: 957]

A kötetben 144 levéltári szerző életrajza és munkássága található meg 1515 és 2015 között. A szócikkek a szerző neve szerint betűrendben követik egymást. Minden szócikk tartalmaz egy bőszéges életrajzi leírást, majd a szerző levéltártudományban elért eredményeinek felsorolása következik, végül a szerző és a szerzőre vonatkozó bibliográfia zárja a szócikket. A kötetben szereplő szerzők mintegy fele az Egyesült Államokban tevékenykedett, de szerepelnek benne német, olasz, francia és egyéb európai ország levéltárosai is.

Matassa, Freda: *Organizing exhibitions. A handbook for museums, libraries and archives*. 2014. [Leltári szám: 959]

A kiadvány a múzeumok, könyvtárak és levéltárak számára nyújt tanácsokat és ötleteket egy kiállítás megrendezéséhez, egészen a kiállítás ötletétől a kiállítás bezárásáig. A kötet nemcsak a tér és a tárgyak kiválasztásához, elrendezéséhez ad segítséget, de felsorolja a kiállításmegnyitó szervezésénél figyelembe veendő szempontokat, illetve a kiállítás köré szervezhető programok széles skáláját.

Nuria Sanz, Sjur Bergan (eds.): *The heritage of European universities. (Council of Europe higher education series No. 7)* 2006. [Leltári szám: 954.]

Az egyetemek hosszú múltra tekintenek vissza Európában, kulturális örökségük generációkon át öröklődött és a mai napig szerepet játszik az intézmények életében. A kötet célja, hogy növelje az egyetemi örökségre irányuló figyelmet, és felhívja a figyelmet a közös kapcsolódási pontok és az európai szintű együttműködés fontosságára. A tanulmányok bemutatják az egyetemek történetét, a különböző tárgyi és intellektuális örökség elemeit, továbbá számos jó gyakorlaton keresztül a menedzsment és a megőrzés feladatait.

Kelly, Melanie (ed.): *Managing university museums: education and skills*. OECD, Paris, 2001. [Leltári szám: 960.]

Az OECD Programme on Institutional Management in Higher Education (IMHE) keretében tartott, az egyetemi múzeumok kezeléséről szóló konferencián elhangzott előadások anyagait tartalmazza a kötet. A tanulmányok kezelési, jogi és gazdasági aspektusban vizsgálják meg az egyetemi

múzeumok 21. századi helyzetét, lehetőségeit, problémáit. A tanulmányok számos jó gyakorlatot mutatnak be a nyilvánosság, szervezeti működés, menedzsment, marketing, és nemzetközi együttműködések tekintetében. A tanulmányok szerzői elsősorban Európára fókuszálnak, de kitekintést nyújtanak az ausztrál és az amerikai egyetemi múzeumok irányába is.

Watson, Steve – Waterton, Emma: *Culture, Heritage and Representation. Perspective on visibility and the past.* 2010. [Leltári szám: 951.]

A szerkesztők a könyv fejezeteiben arra keresik a választ, hogy hány féle úton képes a múlt újra alkotni a jelent. Az egyes tanulmányokban a szerzők azt tárják fel, elsősorban brit példákon keresztül, hogy a látogatóknak milyen vizuális kötődéseik, milyen vizuális élményeik vannak az örökségi helyszínekkel, elemekkel kapcsolatban, tovább jó gyakorlatokat hoznak a kulturális örökség vizualizálásával kapcsolatban: képtárak, bemutatási eszközök, autentikusság és fikció kérdése a vizuális ábrázolásban.

Black, Graham: *Museums and the Challenge of Change. Old Institutions in a New World.* 2021. [Leltári szám: 952.]

A szerkesztő kutatásainak célja, hogy feltárja az interpretációs célok fejlődését és gyakorlatát a közönségre fókuszáló múzeumokban, reflektálva a különböző változásokra. Az egyes fejezetek feldolgozzák a változás kontextusát (gazdasági válság, pandémia, társadalmi különbségek növekedése), a sokszínű kortárs társadalom elérésének és érdeklődésének fenntartását (milleniál és Z generáció részvételi igényei stb.), valamint a változásmenedzsment egy-egy jó példáját.

Hafstein, Valdimar Tr. – Skrydstrup, Martin: *Patrimonialities. Heritage vs. Property.* 2020. [Leltári szám: 950.]

A két szerző kétévtizedes együttműködése alapján született meg a könyv, amelyben empirikus kutatásuk alapján európai, észak-amerikai, afrikai, ázsiai és a Csendes-óceáni térségből vett példák alapján mutatják be az örökség és a tulajdon közötti különbséget az állam szempontjából. Szerintük amíg a kulturális tulajdon a szuverenitás eszköze és a modern liberális állam része, addig a kulturális örökség képes a résztvevők felelősségének növelésére, valamint szakértői hálózatot létrehozására.

A megvásárolt kiadványokat a leltárba vétel után a levéltári kutatóteremben helyeztük el, így nemcsak a levéltár munkatársai, de a kutatók is használhatják.

Üdvözlettel:

Kulcsár Szabó Ernőné

Dr. Kulcsár Szabó Ernőné Gombos Annamária

főigazgató